روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵
www.sharghdaily.ir
سه‌شنبه ۲۳ اسفند ۱۴۰۱ • ۲۱ شعبان ۱۴۴۴ • ۱۴ مارس ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۱۷ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۴ • اذان مغرب ۱۸:۲۹
اذان صبح فردا ۴:۵۲ • طلوع آفتاب ۶:۱۶

روزنامه شرق

• همه ساله در آخرین شب چهارشنبه سال، رفتارهای افراطی و پرخطر برخی افراد به بهانه برگزاری سنت، حوادث جبران ناپذیری را به وجود آورده و موجب مصدومیت‌های شدید خصوصا بینایی افراد می‌شود.
عکس: عرفان کوچاری / تسنیم

دیالوگ روز

نهنگ - دارن آرونوفسکی - ۲۰۲۲

لیز (هونگ چاو): فکر نمی‌کنم هیچ‌کس بتونه آدم دیگه‌ای رو از دست خودش نجات بده.
چارلی (برندن فریزر): آدم‌ها اگر بخوان هم نمی‌تونن نسبت به هم بی‌تفاوت باشن ... آدم‌ها موجودات بی‌نظیری‌ان.

هنرخوانی

اسکاری با کمترین نشانه‌های سیاسی

شرق: مراسم نودوپنجمین دوره جوایز سینمایی آکادمی اسکار، یکشنبه‌شب با اجرای جیمی کیمل در سالن دالبی تئاتر شهر لس‌آنجلس برگزار شد؛ مراسمی که معرفی برگزیدگانش نزدیک به چهار ساعت زمان برد و مجری‌اش با الاغ وارد این سالن شد. البته این الاغ، بازیگر مشهوری است. «جنی»، الاغ مینیاتوری و ستاره برجسته فیلم نامزد اسکار «بنشی‌های اینیشرین» است و از نظر برخی رسانه‌های جهان، حضور او بر صحنه اسکار یکی از زیباترین لحظات اسکار امسال بود. جیمی کیمل، مجری اسکار امسال، جنی را به‌عنوان یک حیوان حمایت‌شده معرفی کرد. او گفت: «جنی نه‌تنها یک بازیگر است، بلکه یک الاغ تحت حمایت تأیید شده است». جیمی کیمل، مجری امسال مراسم اسکار، در ابتدا با لحنی طنز به حواشی سال گذشته و ماجرای سیلی‌زدن ویل اسمیت به کریس راک اشاره کرد و گفت: «ما ترجیح می‌دهیم به شما خوش بگذرد و دوست دارم احساس امنیت کنم. به همین دلیل مقررات سختی وضع کردیم. اگر کسی زمان اجرا، در هر بخش از مراسم اقدام به خشونت کند، به او اسکار بهترین بازیگر داده نمی‌شود». در این مراسم اما اظهارنظرهای سیاسی ممنوع نبود و تا حد زیادی صحبت‌های این‌چنینی از سمت دریافت‌کنندگان جوایز توجه‌برانگیز شد.

یکی از نکات درخورتأمل مراسم نودوپنجمین دوره جوایز سینمایی آکادمی اسکار، درخشش فیلم «همه چیز همه جا به یکباره» بود. این فیلم که رقبای سرسختی همچون «در جبهه غرب خبری نیست»، «آواتار: راه آب»، «بنشی‌های اینیشرین»، «الویس»، «فابلمن‌ها»، «تار»، «تاپ گان: ماوریک»، «مثلث غم، حرف‌های زنانه» داشت، توانست اسکار بهترین فیلم را دریافت کند.

دنیل کوان و دنیل شاینرت نیز مشترکا جایزه بهترین کارگردانی را برای «همه چیز همه جا به یکباره» دریافت کردند. آنها از سد نامزدهای این بخش ازجمله تاد فیلد برای کارگردانی فیلم «تار»، مارتین مک‌دونا برای کارگردانی «بنشی‌های اینیشرین»، روبن اوستلوند سازنده «مثلث غم» و استیون اسپیلبرگ برای کارگردانی «فابلمن‌ها» گذشتند. ازجمله شگفتی‌های این فیلم دریافت سه اسکار بازیگری بود. «میشل یئو» برای بازی در این فیلم توانست یکی از رقبای جدی خود، کیت بلانشت که بسیاری او را بخت اول اسکار بهترین بازیگر زن امسال برای ایفای نقش در «تار» می‌دانستند، پشت سر بگذارد. همچنین «میشل یئو»، بازیگر مالزیایی، به نخستین هنرپیشه آسیایی در تاریخ ۹۵ساله جوایز اسکار تبدیل شد که در شاخه بهترین بازیگر نقش اصلی زن موفق به دریافت جایزه شده است. «که هوی کو آن» نیز از دیگر بازیگران «همه چیز همه جا به یکباره» بود که اسکار را به خانه برد. او در سخنرانی پس از دریافت جایزه، با چشم‌های اشک‌بار گفت: «مادر من ۸۴ساله است و از خانه مرا تماشا می‌کند. مامان من همین الان اسکار گرفتم! سفر من از یک قایق آغاز شد. من یک سال را در کمپ پناه‌جویان گذراندم و در نهایت از اینجا روی بزرگ‌ترین صحنه هالیوود سر درآوردم. می‌گویند که چنین داستان‌هایی فقط در فیلم‌ها اتفاق می‌افتد. باورم نمی‌شود که این اتفاق برای من افتاد». این فیلم در بخش بهترین بازیگر نقش مکمل زن هم درخشید و «جیمی لی کرتیس» نیز اسکار را دریافت کرد و البته اسکار بهترین فیلم‌نامه اصلی و تدوین نیز به این فیلم تعلق گرفت. دیگر فیلمی که در این مراسم بیشترین جوایز را به خود اختصاص داد، فیلم آلمانی «در جبهه غرب خبری نیست» بود که با چهار جایزه در رتبه دوم بیشترین جوایز آکادمی اسکار این دوره قرار گرفت. این فیلم اسکار بهترین فیلم بین‌المللی سال را دریافت کرد و رقبایش از کشورهای آرژانتین، لهستان و ایرلند را کنار زد. اسکار بهترین فیلم‌برداری هم به این فیلم رسید و در نهایت اسکار بهترین طراحی تولید و بهترین موسیقی متن را هم به خود اختصاص داد. پیش‌بینی می‌شد این فیلم جایزه دریافت کند، حتی دو روز قبل «دیمیترو کولبا» وزیر امور خارجه اوکراین در مصاحبه با روزنامه آلمانی «بیلد ام سونتاگ» گفته بود: «من فکر می‌کنم اگر فیلم آلمانی «در جبهه غرب خبری نیست» اسکار بهترین فیلم بین‌المللی را دریافت کند، درحالی‌که زلنسکی که بزرگ‌ترین جنگ اروپا را از زمان جنگ جهانی دوم در اوکراین هدایت می‌کند، اجازه صحبت در مراسم اسکار را نداشته باشد، نمونه بهتری از ریاکاری مدیران و تهیه‌کنندگان ارشد صنعت فیلم از آن نخواهید یافت».

اما یکی از بخش‌های شایان توجه مراسم، اهدای اسکار بهترین بازیگر مرد به برندان فریزر برای فیلم «نهنگ» بود. طبق پیش‌بینی‌ها به نظر می‌رسید آستین باتلر برای ایفای نقش در فیلم «الویس» برنده این جایزه شود، اما برندان فریزر با پشت سر گذاشتن رقبایی همچون آستین باتلر، کالین فارل برای بازی در «بنشی‌های اینیشرین»، پل مسکال برای بازی در فیلم «افترسان» و بیل نای برای ایفای نقش در «زندگی» برنده این جایزه شد. او که پیش از این برای ایفای نقش در «نهنگ» برنده جایزه انجمن منتقدان فیلم و جایزه انجمن بازیگران سینما شده بود، در مراسم یکشنبه‌شب، اسکار را به خانه برد. او در بخشی از صحبت‌هایش از دارن آرونوفسکی، کارگردان فیلم «نهنگ»، برای اینکه با روشی خلاقانه برای او یک طناب نجات فراهم کرد، تشکر کرد و گفت: «از دارن آرونوفسکی سپاسگزارم که برای من طناب نجاتی خلاقانه انداخت و مرا سوار کشتی «نهنگ» کرد. بازی در این فیلم مثل یک سفر غواصی در کف اقیانوس بود».

در بخش دیگری از این مراسم، اسکار بهترین فیلم‌نامه اقتباسی به «حرف‌های زنانه» نوشته سارا پولی رسید و اسکار بهترین انیمیشن بلند و بهترین مستند بلند به ترتیب به «پینوکیو گیلرمو دل‌تورو» و «ناوالنی» تعلق گرفت. اسکار بهترین چهره‌پردازی نیز مطابق با پیش‌بینی‌ها به فیلم «نهنگ» تعلق گرفت. همچین اسکار بهترین طراحی لباس به «پلنگ سیاه: واکاندا برای همیشه»، بهترین صدا به «تاپ گان، ماوریک»، بهترین مستند کوتاه به «نجواگران فیل»، بهترین فیلم کوتاه به «خداحافظ ایرلندی»، بهترین انیمیشن کوتاه به «پسر، موش کور، روباه و اسب» و بهترین جلوه‌های ویژه بصری به «آواتار: راه آب» اهدا شد. اما برخلاف پیش‌بینی‌ها، استیون اسپیلبرگ با فیلم «فابلمن‌ها» و مارتین مک‌دونا کارگردان فیلم «بنشی‌های اینیشرین» بدون کسب هیچ جایزه‌ای اسکار امسال را ترک کردند.

«خانواده فیلمن» تا حدودی بر اساس دوران نوجوانی اسپیلبرگ و سال‌های اولیه فیلم‌سازی او ساخته شده است. این فیلم در جشنواره فیلم تورنتو برنده جایزه برگزیده مردم شد. همچین از سوی انستیتوی فیلم آمریکا به‌عنوان یکی از بهترین فیلم‌های ۲۰۲۲ نام گرفت. در مراسم گلدن‌گلوب نامزد دریافت پنج جایزه شد که جایزه بهترین فیلم درام و بهترین کارگردانی را کسب کرد. «بنشی‌های اینیشرین» نیز تاکنون مورد توجه مخاطبان و منتقدان بسیاری قرار گرفته است. این فیلم نخستین بار در هفتادونهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز به نمایش درآمد و فارل و مک‌دونا به ترتیب جوایز جام ولپی و اوسلای طلایی را دریافت کردند. از سوی هیئت ملی بازبینی فیلم به‌عنوان یکی از بهترین فیلم‌های ۲۰۲۲ نام گرفت. «بنشی‌های اینیشرین» هشت نامزدی را در هشتادمین مراسم گلدن‌گلوب دریافت کرد که بیشترین تعداد کسب‌شده توسط هر فیلمی پس از «کوهستان سرد» است و برنده سه جایزه ازجمله بهترین فیلم، بهترین بازیگر مرد (برای فارل) و بهترین فیلم‌نامه شد.

مراسم معارفه اولین مدیرعامل زن خانه سینما برگزار شد

مراسم تودیع و معارفه مدیرعامل خانه سینما برگزار شد. اجرای این مراسم برعهده همایون اسعدیان بود. به گزارش ایسنا منوچهر محمدی، مهدی فخیم‌زاده، ناصر ممدوح، محمدعلی نجفی، فرهاد توحیدی، شهاب حسینی، مصطفی کیایی، محمدمهدی عسگرپور، ستاره اسکندری، امیرمحسن یوسفی، غلامرضا موسوی، محمد سریر، وحید موساییان، حمیدرضا نوربخش (مدیرعامل خانه موسیقی)، بهمن اردلان، تورج اصلانی، ابوالحسن داودی و منوچهر شاهسواری جزء حاضران بودند. این مراسم از جهتی درخورتوجه است که «مرضیه برومند» اولین زنی است که به‌عنوان مدیرعامل خانه سینما و برای هدایت این نهاد صنفی انتخاب شده است.

روایت دیر انتخاب‌شدن مدیرعامل خانه سینما

محمدمهدی عسگرپور، مدیرعامل خانه هنرمندان و مدیرعامل اسبق خانه سینما، در ادامه بیان کرد: «مراسم تودیع و معارفه برای نهادهای حاکمیتی است و ما فقط برای اینکه منظور خودمان را برسانیم، از این واژه استفاده کردیم. خانه سینما همیشه جای منوچهر شاهسواری است و خانم برومند هم همیشه حضور داشتند و بیشتر هم در آشوب‌ها کمک می‌کردند!». او درباره روند طولانی انتخاب مدیرعامل خانه سینما بیان کرد که وقتی در این پروسه بودیم، خیلی از اتفاق‌ها نیفتاده بود؛ ضمن اینکه بخش اعظمی از انرژی و وقت ما برای رفع گرفتاری‌های اعضا صرف شد. او درباره گرایش فکری هیئت‌مدیره جدید گفت: «اهداف این دوره را در دو محور می‌توان خلاصه کرد که یکی از آنها، عرصه جدید حوزه تصویر است که هر وقت تکنولوژی تغییر می‌کند، شرایط متفاوتی را پیش می‌آورد و خانه سینما باید به سمتی برود که با نگاه سنتی قبلی این خانه، مجموعه نهاد صنفی و فعالیت‌هان آن به سمت اضمحلال نرود. محور دوم جایگاه نهاد صنفی در مجموعه معادلات کشور است که بخشی از آن ممکن است به تغییر ساختاری خانه سینما هم در بخش‌هایی منجر شود. واقعیت این است که جایگاه درست باید پیدا شود و اختلاف‌هایی که هرازگاهی پیش می‌آید، نباید ما را از این مسیر منحرف کند؛ چون همین اواخر هم دیدیم که برخی اتفاق‌های حاشیه‌ای رخ داد و اینها نباید تمرکز ما را برای رسیدن به جایگاه در شأن خانه سینما برهم بزند».

حلالیت‌طلبیدن منوچهر شاهسواری

مدیرعامل پیشین خانه سینما با حلالیت‌خواهی بابت کارهایی که نتوانسته انجام دهد، سخنانش را آغاز کرد. او در بخش دیگری از سخنانش خطاب به مرضیه برومند گفت: «ما در مقطع ویژه‌ای به سر می‌بریم و چند سال است که در مسیر توفان هستیم. در این مسیر فقط باید صبور بود؛ چون این توفان خواهد رفت و باید چه کرد که بعد از آن بر سر آبادانی باشیم، نه آوارگی. این کار هم با صبوری میسر است. سینمای ایران به‌عنوان هسته مرکزی نظام روشنفکری کشور بار سنگینی روی دوش دارد و حق آن است که حتی جان بر سر آن بگذاریم. البته این خصلت شخصی من است که اهل گفت‌وگو هستم؛ ولی اهل رسانه نیستم؛ یعنی بلد نیستم». او تاکید کرد که حرمت و کرامت سینماگران در اولویت است و هرکسی جز این رفتار کند، از ما نیست. شاهسواری در پایان با قدردانی از تمام همکارانش در خانه سینما و انجمن‌های صنفی سینمایی گفت: «برای آن اقلیتی که سنگ‌اندازی کردند، هم آرزو می‌کنم دستان‌شان روزی پر از گل شود».

روایت مرضیه برومند از چرایی پذیرش مدیرعاملی خانه سینما

در بخش دیگری از این مراسم مرضیه برومند با بیان خاطره‌ای از یک دوست افغانستانی که در پیامی ریاستش بر سینمای ایران را تبریک گفته بود، بیان کرد: «این تصور اکثر مردم غیرسینمایی است که من رئیس سینمای ایران شدم؛ با این حال خوشحالم که باعث شعف شدم. این خوشحالی شاید به خاطر کارهایی است که انجام داده‌ام یا شاید هم به خاطر زن‌بودنم پس از اتفاق‌های اخیر. با این حال وقتی این پیشنهاد مطرح شد، معتقدم احساسم بر عقلم غلبه کرد و باعث شد بله را بگویم». او افزود: «در روزهایی که در تقلای بررسی این پیشنهاد بودم، دو تصویر در ذهنم بود؛ یکی مرحوم داود رشیدی که او را از بذر پیدایش اینجا در فعالیت‌هایش تا تلاش‌های دیگران به خاطر دارم. تصویر دوم فرشته طائرپور است که داغ او مثل روز اول برای من تازه است. تسلط او بر صنف غیرقابل جایگزینی است و این دو تصویر به من می‌گفتند خانه سینما میراث باقی‌مانده از آدم‌هایی است که در طول سال‌ها و از پس بحران‌ها، این خانه را حفظ کردند. البته تصمیم گرفته‌ام و قول می‌دهم که تلاش کنم تا تعادلی بین عقلانیت و احساساتم ایجاد کنم که بدون سیاست‌زدگی برنامه‌های هیئت‌مدیره را اجرا کنم. ضمن اینکه دیگر یک شخصیت حقیقی ندارم و قبلا تندتر بودم؛ ولی الان یک جایگاه حقوقی دارم که براساس‌آن بیشتر بر مبنای تعامل و گفت‌وگو و همفکری عمل می‌کنم».

آرزوی آزادی ۲ خبرنگار زندانی

در این مراسم همچنین گزارشی از سوی علیرضا حسینی، یکی از اعضای هیئت‌مدیره خانه سینما، در راستای تلاش‌های انجام‌شده برای رفع مشکلات سینماگران زندانی‌شده ارائه شد و اینکه مشکل همگی در شب‌های نزدیک به سال نو برطرف شده است. در این زمینه از مهدی کوهیان، ستاره اسکندری، رامبد جوان، شهاب حسینی، مجتبی میرتهماسب، محسن امیریوسفی، نغمه دانش، حمیدرضا نوربخش، علی مردانه، علی ستوده‌نیا، شراره عطاری، رضا دادویی، آسیه مزینانی، فاطمه معتمدآریا، پانته‌آ پناهی‌ها، شبرنگ، منصوره وافری، مینا جهانگیری، غزل نهانی، سپیده ابطحی و همایون اسعدیان با اهدای لوح سپاس قدردانی شد که از بین آنها هنرمندانی مانند رامبد جوان، معتمدآریا و پانته‌آ پناهی‌ها در سالن مراسم حضور نداشتند (البته در پایان مراسم رامبد جوان در حیاط خانه سینما حاضر شد). همچنین از رخشان بنی‌اعتماد، پرویز پرستویی و حبیب احمدزاده هم برای پیگیری‌هایی که بابت رفع مشکل سینماگران انجام دادند، تقدیر شد. شهاب حسینی هم گفت که وقتی به مراسم دعوت شده، تصورش این بود که برای مراسم معارفه و تودیع دعوت می‌شود و ایده‌ای برای این تقدیر نداشته است و در ادامه گفت: اما اگر کوپن ما جایی اثر نداشت بر ذمه ما باقی مانده و هرچه کردیم وظیفه بوده است. ستاره اسکندری بیان کرد که لزومی به تقدیر و تشکر نبود. او همچنین در بخشی از سخنانش ابراز امیدواری کرد دو خبرنگار زندانی نیلوفر حامدی و الهه محمدی نیز در این روزهای پایان سال آزاد شوند.

زنان

زنان مدیر تنهاترند

گزارش جدید حاکی از آن است که ۶۰ درصد از زنان پس از پیشرفت شغلی خود احساس تنهایی بیشتری می‌کنند.

در تحقیقی که بیش از ۶۰۰ زن و مرد در آن شرکت کرده بودند، مشخص شد که ۵۵ درصد از زنان در سطوح ارشد مدیریتی حداقل یک بار در ماه در شغل خود احساس تنهایی کرده‌اند و ۶۹ درصد از این زنان مدیر حداقل یک بار در کار خود احساس کرده‌اند که از آنها حمایت نمی‌شود. در حالی که بسیاری از مردان گزارش کردند که با پیشرفت شغلشان احساس تنهایی کمتری می‌کنند.

چندین دلیل بالقوه وجود دارد که زنان چنین میزان بالایی از تنهایی را در محل کار تجربه می‌کنند. به عنوان مثال، ۴۰ درصد از زنان در سطوح ارشد مدیریتی احساس می‌کنند که چالش‌ها در محل کار فراتر از انتظارات معقول است، ۴۰ درصد از زنان احساس می‌کنند که محل کارشان به موفقیت آنها کمکی نمی‌کند، و ۶۷ درصد از زنان شاغل (و ۶۰ درصد از زنان در سطوح ارشد مدیریتی) احساس می‌کنند که از عمد عقب نگه داشته می‌شوند.

شاید برای بسیاری این تصور وجود دارد که در این دوران «زنان مورد حمایت قرار خواهند گرفت»، اما این چیزی نیست که ما آن شوکت، مدیرعامل دلیست می‌گوید: «از این داده‌ها در می‌یابیم زنان به شدت احساس عدم حمایت می‌کنند».

شوکت می‌گوید: «به وضوح، ما یک مشکل ساختاری را مشاهده می‌کنیم، ما باید بتوانیم از زنان در موقعیت‌های قدرت و سطح بالای مدیریت حمایت کنیم و اغلب اوقات، از زنان در این سطح مدیریتی با وجود مسئولیت‌های بسیار بدون پاداش اضافی طلب همکاری می‌شود».

زنان رنگین‌پوست حتی میزان بیشتری از تنهایی در محل کار را گزارش می‌دهند. فقط ۱۹ درصد از زنان رنگین‌پوست می‌گویند که از شغل کلی خود به شکل امروزی بسیار خوشحال و راضی هستند، در حالی که این تعداد در زنان سفیدپوست ۳۰ درصد است و ۲۷ درصد از زنان رنگین‌پوست از سوی همکاران تحت مدیریت خود احساس احترام یا حمایت نمی‌کنند، در حالی که ۱۹ درصد از زنان سفیدپوست همین احساس را دارند. تنها یک زن از هر پنج زن رنگین‌پوست به شدت موافق است که در محل کار احساس احترام می‌کند، در مقایسه با بیش از یک‌سوم زنان سفیدپوست که این حس را دارند.

علاوه بر این، تنهایی نه تنها بر شغل زنان، بلکه بر سلامت و زندگی شخصی آنها نیز تأثیر منفی می‌گذارد. اکثر زنان شاغل که در این تحقیق شرکت کرده‌اند گفته‌اند که به دلیل تأثیرات منفی بر زندگی شخصی‌شان، شغل پایین‌تری انتخاب کرده‌اند و دوسوم از زنان که در سطوح ارشد مدیریتی هستند می‌گویند که کار، همراه با مسئولیت‌هایشان در خانه، آنها را دچار فرسودگی و استرس کرده است.

نزدیک به نیمی از زنان می‌گویند که روابط آنها با دوستان و خانواده به دلیل نیازهای کاری آسیب دیده است. شاید شگفت‌انگیزتر از همه این باشد که ۹۲ درصد از زنان شاغل در سطوح بالای مدیریتی که احساس تنهایی می‌کنند، می‌گویند که در مقطعی از حرفه خود درگیر نوعی رفتار منفی از جمله مصرف داروهای غیرقانونی، ورزش بیش از حد، خرج‌کردن بیش از حد یا قمار شده‌اند.

ایده آرمان‌گرایانه‌ای به نظر می‌رسد که اگر به جای پیروی از انتظارات شغلی سنتی (و بالقوه ناسالم) دنبال یافتن شادی و انگیزه شخصی باشیم اما واقعیت این است کاری که برای امرار معاش انجام می‌دهید باید شبیه زندگی‌کردن باشد.

یادداشت

پرهیز از پیش‌داوری سیاست‌زده

مهدی فیروزان

از کتاب‌هایی که متأسفانه در لابه‌لای گرانی، تورم، بی‌انگیزگی و پیش‌داوری‌های سیاست‌زده کنونی گم شده است، کتاب «سفر به سرزمین‌های غریب» اثر سونیا نمر، نویسنده زن فلسطینی است که در سال ۲۰۱۴ جایزه ویژه کودک و نوجوان اتصالات را برده و به انگلیسی و سپس به همت نشر اطراف با ترجمه قاسم فتحی به فارسی ترجمه شده است. کتاب سفر به سرزمین‌های غریب خواندنی است و خواندنی‌تر می‌شود اگر دریابیم که بانوی گستاخ و جهان‌دیده، به سرنوشت محتوم و تلخی که دیگران برای او و امثال وی نوشته‌اند، تن نمی‌دهد.

چرا از پدیده‌ای به نام «پیش‌داوری‌های سیاست‌زده» نام برده‌ام، چون دردی قدیمی است. اکثر ما به آثار هنری و ادبی -رمان، شعر، نمایش‌نامه، فیلم و نقاشی- که توسط جهان عرب و منطقه ما و خاورمیانه خلق می‌شود، بی‌توجه و با آن ناآشنا هستیم و گاه حتی آنها را به رسمیت نمی‌شناسیم؛ زیرا موضع‌گیری‌های سیاسی و ایدئولوژیک دولت‌ها و رؤسای سیاسی منطقه پیش‌داوری و قضاوت ما را چه له و چه علیه، نسبت به ملیت‌ها و اقوام و زبان‌ها و نژادهای منطقه شکل داده‌اند. اینکه با موضع‌گیری رسمی در قبال فلسطین یا افغانستان یا عراق موافق هستیم یا مخالف، باعث شده ماشین‌وار «صفر» و «یک» شویم و پیشاپیش با ارزش‌های ادبی و زیباشناختی فلسطینیان یا افغانستانی‌ها و سعودی‌ها موافق باشیم یا مخالف. مثلا چون از حمایت ایران در دفاع از اسد سوریه مخالفیم، ناخودآگاه بر آثار درخشان ادبی و هنری و سینمایی سوریه خط بطلان کشیده‌ایم. سال‌هاست که پدیده «پیش‌داوری سیاست‌زده» دنیای ذهنی و سپهر فکری ما را محدود کرده و روزبه‌روز محدودتر می‌کند؛ تا جایی که بر قانون‌گذاران هم اثر می‌گذارد.

• قمر، قهرمان اصلی رمان سفر به سرزمین‌های غریب است؛ دختری فلسطینی که دستی هم بر درمان با گیاهان دارویی دارد و مجبور به ترک دیار خود می‌شود. به دنبال کسب علم و دانش به سفرهای ماجراجویانه می‌رود، از دل بیابان‌ها و دریاهای خطرناک می‌گذرد و از فلسطین تا مراکش و هند را می‌پیماید. در مسیر با خطرها و مشقت‌های فراوانی روبه‌رو می‌شود، اسیر می‌شود، مردمان بسیاری را ملاقات می‌کند و دوستان زیادی پیدا می‌کند. انگار از بد حادثه فرصتی می‌یابد تا جهان دیگران را بشناسد و خود را در دیدن -درست‌دیدن- و دیالوگ -درست گفتن و شنیدن- بسازد.

• سفر به سرزمین‌های غریب در ژانر ماجراجویی محسوب شود و اثری است نوآورانه و خلاقانه، یادآور ساختار افسانه‌ای ادبی اما با نثر شیرین و معاصر. قمر راوی قصه‌هایی تودرتو است؛ از دل ماجراجویی به استقبال ماجراجویی دیگر می‌رود و در بطن قصه‌های قمر ماجراهای دیگران نیز نقل می‌شود. قصه‌های درهم‌تنیده کتاب یادآور هزارویک شب است که نویسنده کتاب، سونیا نمر، با چیره‌دستی نقل کرده است. از سوی دیگر، سفرهای فراوان قمر و مسیر سفر او را می‌توان تحت تأثیر سفرهای ابن بطوطه، جهانگرد مشهور قرن هشتم، دانست که در طول ۲۷ سال از مراکش به جهان عرب، ایران ،آسیای میانه، آسیای جنوبی، چین و اسپانیا سفر کرد و سفرنامه مفصلی نوشت. درواقع، کتاب به‌نوعی سنت فانتزی‌نویسی و ماجراجویی در شرق را که با سفرهای علی‌بابا به اوج خود رسید، زنده می‌کند و بر ادبیات امروز تأثیرگذار است.

• قمر، قهرمان کتاب، تصویر کلیشه‌ای از زنان عرب و خاورمیانه را می‌شکند و با روایت ماجراجویی‌های خود، تصویری نزدیک‌تر به واقعیت ارائه می‌دهد. خواننده یکباره درمی‌یابد که به قمر علاقه‌مند شده؛ زیرا قمر منفعل نیست، چالش‌های گوناگون را انتخاب می‌کند، اوست که به سراغ مشکلات و شکستن ساختارهای قومی و ذهنی می‌رود. شجاعت و ماجراجویی قمر به زن شرقی شجاعت و تجربه‌کردن و نهراسیدن را می‌آموزد.

سونیا نمر، نویسنده رمان سفر به سرزمین‌های غریب، ما را با جهان و دنیای قمر، زن عرب و دنیاهایی از جوامع دور و نزدیک آشنا می‌کند. نشر اطراف چندسالی است که متولد شده اما با آثار خوب که جوهر روایت و روایتگری دارد، توانسته است مانند ناشری کهنسال و هوشمند در میان مردم جایی ویژه باز کند. سفر به سرزمین‌های غریب، از کتب مناسب ایام عید و نوروز است.